

Gazeta Araului

TELEFON: 853.

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

TELEFON: 853

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Educație politică.

În toate statele civilizate cuvântul „politică” este cunoscut și înțeles în sensul său adevărat. În statele cu cultură înaintată, „a face politică” înseamnă să te exercitezi în arta de a governa; înseamnă să faci școala conducerii unui stat, înseamnă să te familiarizezi cu toate nevoile și trebuințele statului, pentru a putea în limita forțelor de care dispui să dai o soluție acelor nevoi și trebuințe, luând astfel parte, cu folos, la viața publică.

În statele cu cultură înaintată a face politică înseamnă să lucrezi în sensul intereselor naționale și să contribui la opera de evoluțiune și progres cu puterea de muncă și cu facultățile cu care ești înzestrat.

Atunci când înțelegi politica în acest sens și când faci politică în felul arătat mai sus, ești cetățean luminat și conștient și element ce poți fi folositor societății.

Până să se ajungă însă în statele civilizate la concepția aceasta a politicii, a trebuit să treacă multă vreme și să se lupte în contra a obstacole nenumărate.

Mintii istețe însă și conștiințe luminoase, au arătat călea ce trebuie urmată și au căutat să facă lumină și să deschidă perspective celor din jurul lor ca și aceștia să poată să lupte pentru deșteptarea generațiilor viitoare.

În felul acesta s'a făcut și s'a dezvoltat cu timpul un fel de școală a politicii, de unde a rezultat educația politică ce este, în statele cu cultură, în continuu progres.

Oamenii de stat și conducătorii de națiuni, ca și aceia cari doresc să calce pe urmele celor dintâi, desăvârșesc această operă de educație politică și o ilustrează cu exem-

ple vii, cu viața și cu acțiunea lor, cu metodele și cu felul lor luminos și cinstit de a-și înțelege misiunea.

Astfel se formează o atmosferă politică, luată în sensul înalt al cuvântului, caldă și impresionantă, ce ajută să se desvolte calitățile și să se învedereze talentul, formând elemente de valoare și dând societății o privescătoare, o privescătoare de înțelepciune și de moralitate socială.

Deși drumurile adevăratei culturi nu ne-au fost deschise de mult, totuși grație calităților noastre, ca popor, am făcut progrese uriașe în timp relativ scurt și după cum era și natural, s'au găsit și la noi minți luminoase, cari să-și dea seamă de nevoia educației politice și să înceapă o nobilă activitate în acest sens.

Fără îndoială că opera aceasta nu a fost nici o dată socotită desăvârșită; mai mult de cât atâta, trebuie să marturisim că progresele, din punctul de vedere al educației politice se realizau greu, din cauza acelor politicieni, cari rămăseseră la ideea că a face politică înseamnă să faci afaceri și gheșefturi, să tragi sfori și să te ții de intrigi și minciuni.

Ori cum ar fi fost, eram mândri și geloși de progresele făcute în chestie de educație politică și de aceea, ori de câte ori am văzut pericolul unui regres, am căutat să luptăm îndărjiți în contra lui.

Au fost multe asemenea pericole, nici o dată însă progresele făcute în domeniul educației politice nu au fost mai rău lovite și mai grav amenințate ca astăzi, când ne găsim în fața unui guvern ce denaturează înțelesul politicii și surpă valoarea exem-

lor bune ce au fost date până azi

Educația politică pretinde să vii la conducere cu asentimentul națiunii și actualul guvern a luat puterea prin fraudă și intrigă; educația politică cere să nu aspiți la conducere de cât în baza competenței ce posezi și actualul guvern vine cu miniștri cari fac obiectul comentariilor celor mai surprinzătoare; educația politică cere să se lucreze serios atunci când aspiți la putere, iar cabinetul actual, stă și se odihnește, de oare ce nu este tolerat de Parlament.

Acest cabinet, împiedecă opera începută de cabinetul precedent și pune țara într'o situație disperată, de oare ce suprimă munca și creiază o atmosferă politică incapabilă și vinovată.

Nici o dată politica noastră nu a dat un exemplu mai dezastruos și nici o dată educația politică nu a primit o mai mare lovitură ca astăzi când suntem nevoiți să tolerăm un cabinet ce stărnește glumele streinătății ca și pe acelea ale țării românești.

Să ne gândim deci bine la pericolul ce ne amenință și să se gândească toți oamenii politici la ce ne poate expune politica ciudată și copilărească a actualului guvern, venit la cârma țării pentru a pune pe partizani în funcții și pentru a seca finanțele naționale.

Protestul Rusiei împotriva hotărârilor dela Washington

Din Moscova se anunță, că Cicerin a adresat guvernelor din Anglia, Franța, Italia, Belgia, Japonia și Statele-Unite o notă, în care protestează împotriva hotărârilor luate la conferința de la Washington relativ la căile ferate din Manchuria și în care declară, că Rusia nu va accepta aceste hotărâri și nu va renunța la validarea drepturilor sale.

Votul de blam.

În caz când guvernul actual ar fi avut curajul să dea ochi cu Parlamentul, el ar fi fost imediat isgonit de la putere, printr'un formidabil vot de blam.

Vot de blam pentru intri-gile făcute și pentru venirea la putere prin înșelăciune; vot de blam pentru faptul că primul ministru actual și-a trădat șeful, pe generalul Averescu pentru blidul de linte al puterii; vot de blam pentru că vine la guvern în contra țării și în contra intereselor naționale; vot de blam, în fine, pentru că se otrăvește atmosfera politică și pentru că se introduce de d. Tache Ionescu, cel mai bătrân și mai răsufat sistem de a face politică.

Pentru a înlătura votul de blam cabinetul a obținut însă prorogarea.

În acest timp de o luna, cabinetul va căuta să-și asigure majorități, lucru imposibil dacă se ține seamă că toată lumea a condamnat politica primitivă a dlui Tache Ionescu.

Pentru a avea însă majoritate, șeful guvernului, caută să le cumpere și de aceea s'a deschis de câteva zile la București, un rușinos târg de conștiințe.

Se cere și se oferă, se fac tocmești, mezat. Se aude strigăte: „Care dă mai mult”? Se pun argumentele și banii pe masă. Unul cere slujbă grasă; altul vrea bani, peșin, altul situație politică.

Guvernul promite la toți și dă tot ce are. Zadarnică este însă frământarea aceasta, de oare ce votul de blam nu poate fi înlăturat. El va fi dat de Parlament guvernului pe ziua de 17 Ianuarie, când expiră data prorogării și atunci se va vedea deslușit cât timp s'a pierdut de geaba și cât rău a făcut țării actualul cabinet.

Presă și guvernul.

«Dacia» scrie:
fo-Dela început ardelenii au privit birmația Tache Ionescu drept o complicație politică, dacă nu direct iusă la cale de liberali, cel puțin nspirată sau sugerată de ei. De aceea, au păstrat întreaga rezervă și n'au primit ofertele largi de colaborare ce li s'au făcut. Desfășurarea ulterioară a crizei politice le-a confirmat prima impresiune întrucât guvernului Tache Ionescu nu i s'a acordat decât prorogarea fără putință dizolvării și a executării unor noi alegeri libere.

Condițiunile în care a fost adus cabinetul Tache Ionescu fără un temei parlamentar, ba chiar împotriva voinței clar manifestată a forțelor reprezentate în actualele Adunări legitime care erau totuși capabile să dea un cabinet cu adevărat parlamentar, nu însemnează altceva decât falsificarea regimului parlamentar.

O asemenea acțiune de falsificare partidul național nu înțelege, principial, s'o admită cu niciun preț și este dela început hotărât s'o combată și s'o împiedice.

Odată prorogate Camerele, noul guvern încearcă să câștige timp și grație de la voința parlamentară legându-și soarta de o lege care intru-nește, fără îndoială, asentimentul unanim al Adunărilor. Astfel, votarea reformei electorale deveni un pretext pentru menținerea guvernului actual și un mijloc de a se câștiga timp până la data de 15 Februarie când se închide sesiunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare. Dacă noul guvern se prezintă, deci, înaintea Camerilor și obține angajarea discuției la legea electorală, aceasta se poate prelungi foarte ușor până la 15 Februarie. Odată hopul trecut fără votul de blam, guvernul Tache

Ionescu nu mai poate fi împiedecat de a trăi până la toamnă.

La acest joc de falsificare și compromitere a adevăratului regim parlamentar partidul național ține să se știe că nu va putea fi prins.

Singura soluție care se impune și mai mult, astăzi, după prorogare decât înainte, este dizolvarea Parlamentului și noi alegeri libere. La data de 17 Ianuarie guvernul Tache Ionescu fiind imediat răsturnat prin voința Parlamentului, soluția nu poate fi decât dizolvarea imediată și noi alegeri, ori un guvern constituit pe bază parlamentară, dar cu program precis în care neapărat s'ar cuprinde și noi alegeri.

Aceasta fiind situația, partidul național își are bine trasă linia sa de conduită pentru că știe ce vrea și ce urmărește și mai ales pentru că nu admite să se lase victima unor jocuri sau combinațiuni de culise.

«Gazeta Transilvaniei» scrie:

«Guvernul Tache Ionescu, neindicat de voința țării fiind că nu este reprezentat în Parlament de cât într-o minimă proporție; apoi, fără să i se dea dizolvarea și nici caracterul de guvern neutralizat — este oiar că apare tuturor bărbaților politici cu grije de dezvoltarea pașnică pe căile democrației naționale a acestei țări, ca un guvern personal, de experiment care deschide un precedent pe drumul guvernelor personale, cu nesocotirea principiilor fundamentale ale suveranității naționale.

Partidul național din Ardeal se ridică dar dela început împotriva sistemului, relevând cu îngrijorare situația ce poate surveni din conflictul dintre factorii constituționali chemați să găsească soluțiile crizelor politice grave prin cari trece astăzi țara.»

Sfintirea bisericii Catedrale

Sosirea I. P. S. Sale mitropolitului Bălan și P. S. Sale episcopului Badescu și arhierelui Musta la Arad. Inceputul actului sfintirii.

Ieri după masă la orele 5 a sosit la Arad cu trenul de Ardeal I. P. S. Sa metropolitul dr. N. Bălan al Ardealului însoțit de pâr. Aurel Crăciunescu, profesor la seminarul de teologie din Sibiu.

I. P. S. Sa a fost așteptat în gară de P. S. Sa episcopul Roman Ciorogariu al Orăzii mari însoțit de părintele călugăr Călugăreanu, dnu general Lecca comandantul gârzi, Radu Pancu, prefectul orașului și județului, dr. I. Robu și dr. Anghel primarii orașului, din partea Consistorului arădan pâr. Păcățian, Cioară referenți consistoriali, reprezentanții tuturor autorităților din localitate, directorii și profesorii institutelor de învățământ și numeroși reprezentanți ai societății române din Arad.

La coborirea din vagon I. P. S. Sa a fost salutat de d. general Lecca, din partea armatei, de părintele Păcățian în numele Consistorului și eparhiei Aradului, iar de primarul dr. Robu din partea orașului Arad.

I. P. S. Sa a mulțumit pentru simțimentele ce i se manifestă și primirea ce i se face văzând în aceste

dragostea față de așezământul bisericii române.

I. P. S. Sa s'a întreținut apoi câteva clipe cu cei prezenți.

Dela gară I. P. S. Sa a fost condus după aceasta în automobil la reședința episcopală.

Tot ieri după masă a sosit la Arad, în vederea sfintirii catedralei ce va avea loc mâine la orele 8 și trei sferturi, P. S. Sa episcopul Traian Badescu și arhierelul Filaret Musta însoțiti de pâr. protopop Ghișiu dela Caransebeș.

Ieri după masă la orele 4 a început actul religios al sfintirii bisericii catedrale oficiat de P. S. Sa episcopul I. Papp al Aradului.

În capela dela institutul Stroescu s'a oficiat vecernia mică, iar după aceasta odoarele sfinte au fost așezate în biserica Catedrală unde a urmat apoi oficiarea vecerniei mari cu privighere după tipicul Rusalilor.

INFORMAȚIUNI.

— Între ministerul de finanțe și Banca Națională s'a încheiat Joi o convenție în sensul căreia Banca Națională a împrumutat ministerul de finanțe cu 150 milioane mărci pentru plata unei părți din costul de 450 milioane mărci pentru cele 176 locomotive comandate în Germania.

Drept garanție ministerul de finanțe va remite Băncii Naționale un bon de tezaur pentru 150 milioane mărci cu scadența la 31 Decembrie 1922.

— Trupe bolșevice au atacat în noaptea de 19 spre 20 Decembrie posturile noastre dela Nistru. Grație intervenției la timp a trupelor noastre după o luptă înverșunată atacul a fost respins.

Din partea bolșevicilor au căzut 8 morți, iar din partea noastră a fost rănit grav un soldat din grăniceri.

— Dmărea este înghețată la Călărași, Cerna-Vodă, Hârșova, Galați și Tulcea. La Baziaș, Calafat, T. Măgurele Zimnicea, Giurgiu și Oltenița navigația nu se poate face din cauza sloizilor.

În restul porturilor apele sunt deasupra etiajului.

— După o știre din Budapesta Conferința ambasadorilor a hotărât să nu țină seamă de protestul Austriei relativ la plebescitul din Sopron, întru cât chestiunea Ungariei de vest se consideră ca definitiv tranșată.

— La societatea pentru comerțul cu mașini de cusut «Singer Bourne și Co.» se află și părți de mașină «Singer». Vis a vis cu biserică lutherană.

— Școala normală de fete Arad caută secretară cunoscând mașina de scris plătită 800 și întreținerea.

— Dșoara Livia Imbrea și d. Ioan Ghebeleş inv. logodiți. Pecica.

— Mulțumire. Subscrisul aduc și pe această cale cele mai calde mulțumiri prietenilor și cunoștilor, cari

— fie prin graiul viu fie prin scrisoare, — au încercat a ne micșora durerea sufletească cauzată prin trecerea la cele eterne a mult iubitului și în veci neuitatului nostru fiu. Arad, la 25 Dec. 1921. Sabin Stefea. preot-profesor și familia.

— Dr. Dumitru Memete medic șef la policlinică specializat în boale de piele, genito-urinare și venerice, laborator special analize de sânge. Ordinează zilnic dela 3—5 d. m. Str. Moisa Nicoară (Petőfi) Nr. 11.

— Cadou de Crăciun. Portrete, oleografe execuție artistică în atelierul Geza Nagy, Arad Bul. Reg. Maria Nr. 22 vis a vis cu casa județului. În orele de seară la comandă se fac fotografiieri la lumină electrică.

— Suntem informați, că vechea revistă ilustrată «Cosinzeana», care a încetat din pricina războiului în Ianuarie 1915, va apărea cât de curând din nou, în Cluj.

Revista «Cosinzeana» a fost una dintre cele mai răspândite reviste ardelenesi de familie și reușise a scoate de prin casele românești și similarele reviste streine, atât de păgubitoare pentru educația sufletului nostru național.

Noua apariție a revistei «Cosinzeana» este cu drag așteptată de toți vechii ei cititori și suntem siguri, că această așteptare n'are să fie înșelată, rămânând cu aceiași, care a fost până în 1915. După cum suntem informați în jurul revistei se vor grupa pe lângă scriitorii ardeleni și scriitorii de seamă din vechiul Regat și din Basarabia. Ceea ce va fi însă mai ales atrăgător în revista «Cosinzeana» vor fi numeroasele ei ilustrații și articolele interesante cu caracter variat.

Cititorii noștri fac bine, dacă cer număr de probă și o abonează de pe acum. Abonamentul numai 20 lei pe 3 luni.

Administrația în Cluj, Str. Regia Maria Nr. 11.

— Ce e plăcut și util? Fabrica de bere din Arad-nou, care și-a reconstruit uzina cu cele mai moderne aparate, va aduce cu ocazia Anului nou o surpriză: O nouă bere specială. Fabrica va pune adevărat în vânzare cunoscuta bere de prima calitate «Ștutul Ioan» maiată dublă, care după părerea experților nu e numai o beaură plăcută, dar și un remediu contra insomniei, lipsei de apetit, boalelor de stomac, anemiei, indigestiei etc. și întrece astfel toate celelalte beri de mazăre după auzul nostru acum în vânzare. Suntem informați că această bere se va pune în vânzare nu numai la debitele de beauri ci și în farmacii și drogherii.

— Astra-Montana societate generală de asigurări s. p. a., în afara de cartel, se ocupă de toate ramurile de asigurări, în cele mai avantajoase condițiuni, Arad, Bulevardul Regina Maria 21. Biroul pentru vânzarea biletelor pe C. F. R.

x Dr. P. Robescu, director de spital, ordonează zilnic dela 8—9 și 2—4, în Bulev. Regina Maria 21, Palatul Neuman.

Cursul liber de seara

Programul săptămânal.

Luni: Limba română (Cursul funcționarilor) I. Perfectul simplu în Lectură. Prof. dnu Ioachim Dabiciu, Traian Mager. Limba română (Cursul funcționarilor) II. lucrări în scris conversare. Prof. d. Lazăr Roșculeț. Limba franceză I. «Objets nécessaires à l'écolier». Lecture Traduction. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Marti. — Limba română. (Curs public.) Perfectul simplu în «i». Prof. d. Lazăr Roșculeț. Limba franceză. Exercices de grammaire appliquée. Prof. d. Jean Decamp.

Gheorghe Reiner

magazin de mode pentru dame

paltoane, bluse, neglige și costume Str. Eminescu Nr. 1

Clasă separată de măsurat.

504

Edificiul Cățensului

Telefon 530. Cornul Vânătorului.

Declarațiile dlui Titulescu.

Din declarațiile făcute «Adevărului» de fostul ministru de finanțe, extragem următoarele:

Un buget în ordine și echilibrat a fost depus Parlamentului, la 22 Martie 1921, și votat patru luni mai târziu.

Nouă legi fiscale, introducând în România progresia sarcinilor și așezarea impozitelor pe facultățile contributive ale fiecăruia, au fost votate.

Incasările au mers sporind până într'atâta, încât în primele 6 luni ale anului în curs, tezaurul a încasat aproape tot atât cât încasase în cele 18 luni precedente.

Iată în adevăr, cifrele încasărilor și cheltuielilor, așa cum rezultă din examenul registrelor contabilității publice:

Anul 1919/1920. — În contul acestui an financiar s'au încasat dela 1 Aprilie 1919 și până la 30 Septembrie 1920, lei 1.114.687.299,56 și s'au cheltuit 4.430.011.193,18 lei, deci deficit 3.315.324.893,62 lei.

Anul 1920/1921. — În contul acestui an financiar s'au încasat dela 1 Aprilie 1920 și până la 30 Septembrie 1921 lei 3.540.101.585,88 și s'au cheltuit 6.250.805.150,14 lei, deci deficit lei 2.704.703.573,26.

Anul 1921/1922. — Dela 1 Aprilie 1921 până la 30 Septembrie 1921 adică în 6 luni, s'au încasat 3.336.323.450,37 lei și s'au cheltuit 2.928.025.202,10 lei, deci surplus de încasări asupra cheltuielilor 124.308.256,27 lei.

Poate nega cineva că o ameliorare din cele mai simțitoare s'a produs? Poate să mai afirme cineva că am renunțat la încasarea vechilor impozite?

Mai poate nega cineva că bugetul nou n'ar fi cu siguranță echilibrat, când în contul lui mai sunt 12 luni înăuntrul cărora se pot face încasări și când dela Aprilie 1922 și până la 30 Septembrie 1922 s'ar putea încasa în contul acestui buget parte din dările create de nouele legi fiscale?

Anul 1921/22 se prezintă din punct de vedere al echilibrului financiar sub cele mai bune auspicii.

S'a spus de bugetul nostru că e nesincer, de oare ce alături de cheltuielile bugetare, credite suplimentare de sute de milioane s'au deschis pentru a face față necesităților. — Inexact. Se confundă creditele extraordinare, cu creditele copriase în bugetul extraordinar.

E drept că România are și un buget extraordinar de 2 miliarde jumătate. Dar asupra acestui buget, care cuprinde: sarcinile expropriei; a lichidării datoriei noastre către Banca Națională; diferite investiții, precum căi ferate, școli, etc., nu e o singură cheltuială care să nu se regăsească, fie sub formă de scădere a datoriei Statului, fie sub formă de un nou plasament sporind bogăția Statului.

Deficitele trecute ne-au lăsat o sarcină apăsătoare. Dacă s'au putut acoperi în parte prin împrumuturile emise, de avansuri date de Banca Națională și de surplusul încasărilor asupra cheltuielilor din primele 6 luni, au rămas circa 600 de milioane de achitat în contul exercițiilor trecute.

Ar fi o mare greșală să recurgem la un împrumut direct la Banca Națională, pentru a acoperi această restanță.

Afirm că am lăsat succesorului meu mijloacele necesare pentru a plăti această restanță, fără a recurge la o nouă emisiune de lei. Cum interesul Statului cere însă, ca aceste mijloace să nu se realizeze dintr'o dată, ideea ca Banca Națională să facă avansuri creditorilor Statului, aceasta luând asupra-și o parte din dobândă, este bună.

În total, situația financiară actuală departe de a fi încă ce dorim, învederează o îmbunătățire serioasă și prezintă semnele unei îndreptări rezeși și complete.

Pentru grăbirea acestui rezultat se cere o concepție de ansamblu și consecință în timpul acțiunii.

Concepția de ansamblu am avut-o și vă voi expune-o. Bună sau rea aceasta e altă chestie, dar există. Nu e un act cât de mic pe care să-l fi săvârșit și care să nu intre în cadrul unui program de ansamblu.

Nimeni n'a regretat mai mult ca mine. Lipsa opoziției la discuția bugetului, căci numai strângând de aproape pe adversar, numai fiind strâns de aproape de el, într'o discuție contradictorie se poate vedea unde sunt deosebirile, și în ce parte stă adevărul.

Multe legende nu s'ar fi născut dacă reprezentanții tuturor partidelor ar fi binovoi să-și spue punctul de vedere precis la discuția legilor financiare, și dacă am fi avut o discuție la buget.

Vorbeam de consecința în acțiune. Ce pot să mai însemneze eforturile individuale, pentru îndreptarea unei stări de lucruri când eri, punctul de vedere al unui ministru era îmbrățișat de guvern și de Parlament și când azi mai înainte chiar ca el să capete realizarea așteptată, se vorbește de înlăturarea unor legi votate și de suspendarea unor operațiuni de constatări fiscale pe sfârșite?

Haosul nu-l produce o operă pozitivă chiar rea — și veți vedea că nu e cazul — ci negațiunea.

Epistolă către frații țărani din România întregită

Frați țărani!

Eu frate de al vostru țaran îmi iau îndrăzneala încă odată a face o propunere la toate inimile de buni români și țărani! Să ne organizăm fără amânare!

Sau poate D-voastră nu vedeți, că noi suntem ca turma de oi ce e atacată de mai mulți lupi! Sau D-voastră nu vedeți că câte și mai câte am avea și noi țărani de vorbit, și de a ne înțelege toți laolaltă unii cu alții!

Sau nu vedeți D-voastră că astăzi mâne veți fi chemați să vă folosiți de arma dreptății ce vă este dată D-voastră în mână prin lege ca să vă croiți soartea? Și cu care armă nu e permis să faceți greș; căci de aceea armă nu vă puteți folosi în toată ziua ci numai

atunci când vă chiamă trebuința țării.

Acea armă e dreptul D-voastră de vot. Și cum? Nu știm noi țărani de pela sate să ne folosim de acel drept scump. Iată cum! Aici vin lupii și atacă turma! Fiecare comună alege câte 3—4 delegați deodată, — și ce am făcut atunci? Nu am făcut nimic numai atât că poate să vadă ori și cine că suntem ca turma atacată de lupi. Deci frați țărani organizați! Și organizați!

Sau nu vedeți D-voastră că toate clasele de oameni își au adunările lor, unde se înțeleg unii cu alții numai noi, poporul de jos nu avem; să urmăim pe ceice stau pe trepte mai sus ca noi! Aceasta e calea pe care trebuie să apucăm, dar nu să ne facem bolșevici, și să nu facem răcoale în piețe sau târguri, cari răcoale merg tot în paguba scumpei noastre țări din care și noi facem parte.

Sau nu vedeți D-voastră că ce pot face o mână de oameni, adevărații boierii, ciocoi din regat cari au guvernat țara cam 50 de ani, partidul liberal, care au făcut pe frații noștri din regat mai mari iobagi de cum am fost noi sub jug strein al grofilor și baronilor unguri.

Partidul acesta liberal, caută și mișcă toate peterile, că cum încă odată să ajungă iară la cârmă! Însă pe cale cinstită nu pot, căci acum lumea îi cunoaște! Caută să facă pact și cu un partid și cu altul, ca doar pe umerii aceluia partid se va putea întinge ca să pună mâinile pe frâne, însă lumea îi cunoaște și așa să și ferește de ei.

Prin politica acestui partid au căzut guvernul Vaida, prin politica acestui partid au căzut guvernul Averescu și tot prin politica acestui partid va cădea actualul guvern.

Deci frați țărani organizați! Și organizați!

Frați țărani! Când vom fi organizați, și noi vom fi cu totul alți, nu-și va mai bate joc de noi oamenii streini de noi și neamul nostru, cari pe timpul gardei roșii steteau în strânsă legătură și dela cari poate primeau informații. La care informație au putut fi mulți frați de ai noștri români omorâți în modul cel mai scandalos, după cum au fost omorâți preoții din comuna Șimandul de jos.

Rog pe toți frații mei țărani cari sunt în apropiere și la cari le va conveni propunerea făcută, rog să binevoiască prin o carte postală scrisă legibil a mi se adresa mie. Căci nu peste mult vom avea o conferință și ca să știu cui să mă adresez, ca să putem fi de față la acea conferință eu număr cât de mare, să putem pune lucrurile în mișcare cu o putere mai mare.

Rog inteligența noastră de pe la sate a ne da mână de ajutor. Rog toate foile noastre românești cari vor binele neamului să binevoiască a publica aceasta epistolă ca să poată străbate prin toate colțurile României Mari.

Rămân rugându-vă al vostru frate țaran

Dimitrie Nica,
fost deputat.

Moroda, la 18 Dec. 1921.
p. u. Mocrea (jud. Arad).

Lucrările constituanței bisericești.

Constituanta bisericească a continuat ședințele Joi dimineața la »Fundatiunea Caroli« sub prezidenția mitropolitului primat dr. Miron Cristea.

Afară de înalții prelați au luat parte la ședința dnii C. Disescu, V. Goldiș, H. Brădiștean, I. Borcea.

S'a remarcat lipsa dela aceasta ședință a mitropolitului Balan al Ardealului și episcopii ardeleni.

După vorbirea părintelui Moșoaia, care crede că tendința de a menține organizațiile bisericești din Ardeal este o piedică la realizarea unificării, mitropolitul Pimen al Moldovei cere să se citească proiectul elaborat de comisia de 15 pentru a discuta în cunoștință de cauză.

D. dr. Șegan raportorul comisiei de 15 citește raportul care e pus apoi discuției.

D. V. Goldiș cere ca discuția să se facă pe articole.

Se ia în discuție primul articol care consfințește autonomia și unitatea bisericești cum și împărțirea administrativă a organizațiilor bisericești.

Iau cuvântul în discuție dnii preotul S. Lucaci, mitropolitul primat, care dă unele explicații V. Goldiș, Gârboviceanu și părintele Moșoaia, dnii Disescu, mitropolitul Pimen și arhimandritul Scriban.

Delegații clerului basarabean au exprimat dorința ca la Băți și Ismail să înființeze episcopii, așa după cum s'a votat de congresul basarabean în 1917.

Constituanta votând acest articol, ședința a fost ridicată, urmând ca discuția celorlalte articole să se facă în ședința viitoare.

In chestia atentatului de la Cetatea Albă.

Cu privire la cele descoperite de autorități în chestia atentatului se mai dau următoarele amănunte:

Au fost arestați un anume Soltis Alexandru, arestat, la domiciliul căruia într'un zid, s'a găsit ascunsă literatură comunistă, a desemnat pe autorii principali ai atentatului.

Ei sunt: Mihail Tobmenco, Ivan Covalenco, elev la școala normală, Iacob Moscovici, Ivan Ischevici, de la școala comercială, Evghenie Soltis, normalist, Goldstein Bercu, cei doi din urmă dispăruți.

Ivan Ischevici, recunoscut de agentul Stamatopol, a denunțat pe lăcătușul Nicolae Cotlearov, care arestat, a mărturisit că intenționa să arunce în aer gările Basarabeasca, Basor și Cetatea Albă.

Sub o placă de metal, care servește la întocmirea locomotivelor s'a găsit un proiectil de 75 mm.

A mai fost prins și conducătorul organizației teroriste din sudul Basarabiei, Pavel Grodetki, cu nume conspirativ Misim și Siowow, din inspirația căruia se spune că a emanat planul atentatului.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

Teatrul Orășenesc

Repertoriul săptămânal.

Duminecă: **Colonel Lottey.**
 Seara: **Mazurul albastru.**
 Luni: **Studentul cerșitor.**
 Seara: **Dansul cu Noroc.**
 Marți: **Valțul ultim.** Operetă de Strauss
 nou pentru prima oară (Abon. B)

CINEMATOGRAFE.

Să judece marea, dramă de pescari, în „Apollo“, în 6 acte, în 23, 24, 25 Decembrie. Pe malul stancos al Bretagnei superstițioase se întâmplă istoria aceasta duiosă, când pescarii încercați și certați nu și știu face dreptate și în bigatizmul sacru recurg la ordalie și invoacă pedecată mării în afacerea lor. Socul acțiunii, jocul artiștilor ne procură momente mișcătoare și farmecul distracției curate în regiunile splendide ale naturii.

Frigurile după aur, dramă în 6 acte, în „Urania“, în 24, 25 Decembrie. În provincia Dakota era teritoriul „Munților Negri“, loc sfânt al zeilor. Aici nu era permis să între om. Alții însă deschid aici o mină de aur. Intre indieni și albi se naște ceartă pe viață și moarte. Desfășurarea și sfârșitul luptei e plină de momente zguduitoare, în cari facem cu ostință cu fanatismul religios al indienilor săbăteci și cu istețimea albilor superiori în mijloacele de a învinge. Tablouri, aspecte și situații grandioase exercită o deosebită atracție asupra privitorilor.

Teatrul APOLLO.

In 23, 24, 25 Decembrie
 Vineri Sâmbătă Duminecă

Film Gaumont artistică.

Să judece marea.

Dramă de pescari în 6 acte.

Piesa se petrece pe malul mării în Bretagne.
 Actorii C. Rogor, M. Pradt și J. Catelain.

Teatrul URANIA.

In 24, 25, Decembrie

Sâmbătă, Duminecă

Film Wild-West american

Frigurile după aur.

După nouele lui S. E.

Withe în 6 acte.

Actorii Midred Mau Ning, și Robert Macking.

MICA PUBLICITATE.

Intreprindere pentru tăiatul lemnului cu motorul Bulev. Reg. Ferdinand No. 3, Podina.

Intreținere întreagă de funcționarelor sau la studenți. Adresa: Biroul Wallinger.

MOARĂ

cu cinci petri cu locuință în apropierea Aradului de vândut Adresa Biroul Kelet. 666

CAROL ROXIM

Instalații de galantare, rafturi și portaluri după cele mai moderne planuri cu prețurile cele mai avantajoase. 653

MARCU BOTA

Ghete bărbătești și femeiești prima calitate lei 300. ♦♦♦ Pălării ieftine.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 2.

Pentru indeletnicirea On. public, am organizat serviciu

DE CURIER

Intreprindem sub răspundere pe teritoriul României: vizare de pașapoarte, aducem și trimitem bani, hârtii de valoare, cambii și scrisori ponderoase de afaceri, încasăm pretențiuni, mijlocim expediarea de transporturi pe calea ferată rezolvăm ori și ce incredințări, prompt și momentan, în cazuri urgente prin **CURIER** pe lângă preț moderat. 657

Lévai și Szigeti

407

mai înainte **BUCHSBAUM** și Co.

Vis-a-vis de intrarea la Teatru
 Recumandă magazinul bine și abundent sortat cu
 ghete bărbătești, femeiești de Copii
 Prețuri ieftine.

Aduc la cunoștință On. public că

am înființat în Arad un atelier de

VULCANIZAT

Efectuăm reparări ori cât de complicate ce aparțin acestui ram industrial. Iacob Steiner str. Granitei No. 11

Damă cu scrisoare frumoasă!

care vorbește perfect limba română și maghiară găsește angajament imediat la Gustav Tasch secretarul instituției de Asigurare „Astra“ Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 19. I. 658

Prima Cassa de Păstrare din Arad

♦♦♦♦ Fondată 1840 ♦♦♦♦
 Str General Berthelot No. 1

Capital propriu 10.000.000. ♦ Să ocupă cu agende în legătură cu afaceri de bancă.

„NATIONALA” Societate Generala de Asigurare in Bucuresti

Capital social deplin vărsat Lei 10.000.000 Rezerve de prime și fonduri de garanție peste Lei 65.000.000 Asigură contra daunelor de **Incendiu și Grindină Transporturi Accidente Furturi prin Efracție**

Contractează asigurări: Asupra vieții omului în toate combinațiunile usitate **Cas de moarte.** Supra Viețuire etc.

S'a deschis!

Magazia cu celea mai variate și ieftine cadouri de Crăciun și anul nou ca: tacâmuri, servit de cafe și ceai, preparate de mocca originale de Karlsbad. Obiecte folositoare și de ornament din argint prima de china, tacâmuri de Berndorf, lustre moderne pentru electrică, lămpi de masă, tablouri și încadrare de fotografii.

Mauritiu Fischer

599

Palatul Neuman

Cruțarea e arta vieții

Folosască fie oine praful de

ciriz francez. EXCELENT,

după o încercare se va convinge că e cel mai bun și cu mult mai ieftin decât alte cirizuri. ♦♦ Se află în toate piețările. ♦♦